

Further research will be focused on the combination of both theories on the way to develop the concept of humane entrepreneurship.

References:

1. Kim K-C., Tarabishy A.E., Bae Z-B. (2018). Humane Entrepreneurship: How Focusing On People Can Drive A New Era of Wealth and Quality Job Creation in a Sustainable World, Journal of Small Business Management, Vol. 51 (S1), 10-29.
2. Jun J., Kim Ki-C., Song C. S. (2018). John Laurence Enriquez. (2018). Humane orientation at entrepreneurship: concept, measurement, and effect: How does empathy and empowerment affect EO and business performance?, The Journal of Small Business Innovation. – 2018. – № 20(4), 11-21.
3. Bass B. M. and B. J. Avolio. (1990). Multifactor leadership questionnaire, Palo Alto, CA: Consulting Psychologist Press.
4. CSRHub Data Schema Description (DSD). URL: <https://esg.csrhub.com/csrhub-esg-data-schema>.
5. Bacigalupo M., Kampylis P., Punie Y., Van den Brande G. (2016). EntreComp: The Entrepreneurship Competence Framework. Luxembourg: Publication Office of the European Union.

УДК 378.14:004

СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

КУДЛАЙ В.Г., к.е.н., доц., Київський економічний університет ім. Вадима Гетьмана, м. Київ, Україна

Анотація: Досліджено сучасні особливості викладання в умовах соціально-економічних трансформацій. Доведено важливість і ефективність застосування інтерактивних методів викладання.

Ключові слова: освіта, інтерактивні методи викладання, професійний і особистий розвиток, майстер-класи, кейс-методи.

Summary: Modern features of teaching in the conditions of social and economic transformations are investigated. The importance and effectiveness of interactive teaching methods are proved.

Keywords: education, interactive teaching methods, professional and personal development, master classes, case methods education, interactive teaching methods, professional and personal development, master classes, case methods.

Соціально-економічних трансформацій впливають на всі сфери життя, в тому числі і сферу освіти. Вимушені констатувати актуальність і важливість

розробки та впровадження інноваційних підходів та методів навчання на всіх рівнях освіти, починаючи від дошкільної і завершуючи освітою для людей третього віку. Сучасний світ характеризується швидким старінням знань, перманентним підвищенням професійного та особистісного розвитку персоналу. Отже, актуалізуються питання необхідності інноваційного підходу у викладанні та підготовці фахівців економічного та управлінського профілю. Слід зазначити, що в майбутньому саме інтелектуальні продукти, інформаційна, а не матеріальна сфера економіки будуть генерувати все більший обсяг прибутку і робочих місць [1, с.44].

Можемо переконливо стверджувати, що в сучасних динамічних умовах розвитку соціально-економічних взаємовідносин, рівень якості підготовки фахівців, їх професіоналізм та компетентність є найбільш цінним ресурсом будь-якого підприємства і є однією з конкурентних переваг на висококонкурентному ринку. Варто зазначити, що для сучасного бізнес-середовища характерна не лише конкуренція між підприємствами, сферами діяльності, а й конкуренція за високваліфікований, інноваційний персонал, який здатний генерувати свіжі ідеї та демонструвати високу продуктивність праці. Слід зазначити, що сучасна бізнес-освіта повинна плекати у студентів етику-переможців, прагнення до проактивного мислення і постійного професійного зростання і самовдосконалення [2].

Важливість і актуальність теми дослідження насамперед пов'язана з інтеграційними процесами в освітньому й науковому просторі та в бізнес-середовищі, а також потребою здійснення процесу викладання у відповідності до світових стандартів і вимог. Варто зазначити, що концептуальна тенденція сучасної освіти – це навчання протягом життя, всебічний розвиток особистості за допомогою інноваційних технологій, а також застосування індивідуальної траєкторії навчання.

Мета наукового дослідження – вивчення тенденцій та сучасних особливостей викладання в умовах соціально-економічних трансформацій, а також окреслення напрямків вдосконалення інструментів викладання та підвищення їх ефективності. Значний науковий доробок у дослідження зазначеної проблематики привнесли науковці: Андрущенко В.П., Лісова С.В., Кудлай В.Г., Пуховська Л.П. Незважаючи на достатньо широке наукове охоплення вищезазначеної тематики, дослідження напрямків вдосконалення методів викладання та розвиток сучасного інструментарію педагога потребують подальших наукових розробок.

Сучасні навчальні формати повинні враховувати актуальні реалії, а саме:

- більшість бізнесів, а також сфери освіти, культури, медицини, інші сфери суспільного життя переходять на дистанційну роботу, використовуючи різні он-лайн сервіси;

- відбувається процес діджеліталізації та роботизації багатьох виробничих процесів;

- суспільство та індивід все більше занурюються у віртуальну реальність [3].

Серед ефективних інструментів, які сприяють залученості до навчання, є застосування інтерактивних методів навчання. Ці методи дозволяють підвищити зацікавленість студентів до предмету навчання, а також сприяють кращому засвоєнню матеріалу, розвивають комунікативні та навички роботи в команді. Дослідження свідчать, що при застосуванні лекційної форми навчання відбувається засвоєння лише 10% матеріалу. Якщо відбувається навчання через практичне вирішення певних завдань і при цьому обговорюються проблемні моменти, які виникають під час вирішення завдання, то така форма навчання показує 90% ефективності.

Досить добре сприяють максимальній активізації студентів в навчальному процесі такі методи та підходи:

- Перетворення лекцій на інтерактивні, а саме: проведення коротких, підготовлених самостійно або під керівництвом викладача презентацій студентів у ході лекції, які б розкривали одне з питань, поставлених у ній; проведення коротких тестів на 5-10 хвилин, що демонструвало б розуміння студентами викладеного матеріалу, тощо.

- Перетворення практичних занять/семінарів у так звані «майстерні», тобто такі види занять, де студенти в ході обговорень, дискусій вирішують значущі проблеми спеціальності на основі власних самостійних напрацювань, а не просто «опитуються» за матеріалом, начитаним у лекціях.

- Широке впровадження у практичні/семінарські заняття презентацій, самостійно підготовлених студентами за завданнями викладача.

- Широке впровадження рольових і ділових ігор.

- Активне впровадження кейсів (кейс-стадіз).

- Включення до навчального процесу, як обов'язкової складової, виконання студентами індивідуальних і групових короткострокових або довгострокових (протяжністю до одного семестру) навчальних проєктів, які відображають практику роботи за фахом.

- Проведення майстер-класів представниками виробництва на практичних/семінарських заняттях [4].

Отже, для підвищення якості навчання, отримання під час навчання позитивного емоційного впливу на розвиток особистості, формування етичної та толерантної взаємодії, важливо застосовувати активні форми навчання.

Список літератури:

1. Кудлай В.Г. Виклики та напрямки модернізації бізнес-освіти [Електронний ресурс] / Віра Кудлай // Інновації в бізнес-освіті : зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 22–23 трав. 2019 р., м. Київ / М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана ; [редкол.: О. В. Востряков (голова) та ін.]. – Електрон. текст. дані. – Київ : КНЕУ, 2019. – С. 44–47. – Режим доступа: <http://ibe.co.ua>. – Назва з екрану.
2. Кудлай В.Г. Особливості мотивації персоналу в умовах дистанційної зайнятості // Стратегічні пріоритети розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності: зб. тез доп II Міжнар. науко.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 13-14 травня 2021 р.). Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка». 2021.
3. Кудлай В.Г. Особливості маркетингу в умовах пандемії // Інноваційні рішення в економіці, бізнесі, суспільних комунікаціях та міжнародних відносинах: зб. тез доп. Міжнар. Наук.-практ. інтернет-конф. м.Дніпро.16 квіт. 2021 р. Дніпро: УМСФ. 2021.
4. Кудлай В. Г. Пріоритетні напрямки розвитку навчального процесу в університетській освіті / В. Г. Кудлай // Студентоцентризм у системі забезпечення якості освіти в економічному університеті : зб. матеріалів Всеукр. наук.-метод. конф. за міжнар. участю, (Київ, 2–3 берез. 2016 р.) / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана» ; редкол.: А. М. Колот, Т. В. Гуть. – Київ : КНЕУ, 2016. – С. 211.

УДК: 331.54

ОСОБЛИВОСТІ ЗМІСТУ НАВЧАННЯ ПІДПРИЄМНИЦТВУ СЛУХАЧІВ РІЗНИХ БІЗНЕС-ГРУП

КІР'ЯН О.І., кандидат економічних наук, Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків, Україна

Анотація: В матеріалі розглянуто класифікацію груп підприємців залежно від особливостей їх участі в бізнесі, обсягах діяльності. Запропоновано відмінні напрямки розвитку кожної групи підприємців з обґрунтуванням важливості кожної пропозиції.

Ключові слова: підприємництво, прибуток, сфера діяльності, рівень розвитку, бізнес-групи, навчання, специфіка підприємництва, доцільність діяльності.

Summary: The article considers the classification of groups of entrepreneurs depending on the specifics of their participation in business, the volume of activities. Different directions of development of each group of entrepreneurs are proposed with justification for the importance of each proposal.